

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale, seu Institutio Sacerdotum, Ex Divinis Litteris Et Veterum Patrum Disciplina

Torres, Alfonso de

Ingolstadii, 1604

XIII. Ne spectaculis, aut aliis eiusmodi profanis rebus Sacerdos intersit: ne cum interdictis communicet in oratione: ne Haruspices, similesue consulat, neu fidem eis habeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48973)

CAPVT XIII.

NE SPECTACVLIS,

AVT ALIIS EIVSMODI PRO-

FANIS REBVS SACERDOS

INTER SIT:

NE CVM INTERDICTIS COM-

MVNICET IN ORATIONE:

NE HARVSPICES, SIMILESVE

CONSVLAT, NEV FIDEM

EIS HABEAT.

SVMMARIVM.

MAGI, Haruspices, & Harioli non consulendi. 1.

Qui contra fecerit qualiter punendus. 18.

Qui eis fidem habuerit, aut sortibus crediderit, excommunicetur. 19. 20.

Presbyter, qui per inspectionem astrolabij furtum requisierit, qualiter puniendus. 21.

Oculi à vanitatibus, saltationibus, & spectaculis auerendi, & aures à musicis, quibus possit animus emolui: quia per oculos & aures multa vitia intrant in animam. 1. 4. 7. 8. 9. 10. 13.

Presby-

Presbyter autem, qui illis interfuerit, qualiter punien-
du. 11.

Et qualiter qui taurorum agitationibus interfuerit.
12.

Qui diligit epulas, in egestate erit. 3.

Ideo vitanda. 5.

Maxime conuiuia nuptiarum. 13.

Præsertim secundarum. 14.

Qui clandestinis nuptiis interfuerit qualiter punien-
du. 15.

Cum hæretico post vnā, & secundam correptionem
non communicandum. 6.

Clericus cum deposito orans deponendus. 16.

Idem deponendus qui ingressus fuerit Synagogam Iu-
dæorum, aut conuenticulum hæreticorum, vt cum
eis oret. 17.

Thymelici qui. 9.

1 *Non declinetis ad Magos, nec ab Hariolis ali-*
quid scitemini, vt polluamini per eos. ego
Dominus Deus vester. *Leu.* 19. 20. *Deut.* 18. 4. *Reg.*
17. 21. *Isa.* 44.

2 *Auerte oculos meos ne videant vanitatem: in*
via tua viuifica me. *Psal.* 118.

3 *Qui diligit epulas, in egestate erit; qui amat*
vinum, & pingua, non ditabitur. *Prou.* 21.

4 *Cum saltatrice ne assiduus sis: nec audias illam,*
ne forte pereas in efficacia illius. *Eccl.* 9.

5 *Sicut in die honeste ambulemus: non in com-*
messationibus, & ebrietatibus, &c. *Rom.* 13.

Hære-

Hereticum hominem post vnam, & secundam 6
correctionem deuita: sciens quia subuersus
est, qui eiusmodi est, & delinquit, cum sit proprio
iudicio condemnatus. *Tit. 3.*

Abstineant Sacerdotes à spectaculis &
musicis, quibus animus possit emol-
liri.

Ab omnibus, quæcumque ad aurium, & ocu- 7
lorum pertinent illecebras, vnde vigor animi e-
molliri posse credatur, (quod de aliquibus gene-
ribus musicorum, aliisque nonnullis rebus sentiri
potest) Dei Sacerdotes abstinere debent: quia per
aurium, oculorumque illecebras vitiorum turba
ad animum ingredi solet. *Concil. Turon. 3. sub Carolo
Magno, cap. 7.*

De eodem.

Non licet Sacerdotibus, & Clericis aliqua spe- 8
ctacula in nuptiis, vel conuiuiis, spectare; sed opor-
tet, antequam ingrediantur ipsa spectacula surge-
re, & redire inde. *Martinus Papa, secundum Iuonem.
p. 6. c. 209.*

De eodem.

Non oportet ministros altaris, vel quoslibet 9
Clericos spectaculis aliquibus, quæ aut in nuptiis,
aut scenis exhibentur, interesse; sed, antequam
Thymelici ingrediantur, surgere eos de conui-
uiis, & abire. *Concil. Laodic. de consecratione dist.
5. c. eod.*

y

Thy-

a Thymelici] dicuntur Histriones Cytharædi, vel Tibicines, aut Psaltæ, qui in organis, aut aliis musicis instrumentis præcinebant. ff. de his qui not. inf. l. athletas. vel à Thymele femina, quæ prima saltationes in scenis docuit, auctore Tertulliano libro de spectaculis. vel à Thymele, quod est pulpitum super quo Thymelici stantes cantabant: vt not. S. Isidorus Originum lib. 17. cap. 46.

De eodem.

- 10** POMPA Diaboli est in theatris spectacula; in hippodromo cursus equorum, & venationes, & reliqua omnis eiusmodi vanitas, à qua postulans liberari Sanctus ille Dei: Auerte, inquit, oculos meos, ne videant vanitatem. Non ergo sis curiosus in frequentia spectaculorum, vbi conspicias minorum petulantias, omni contumelia, & impudicitia refertas, & virorum effeminatorum choreas secteris. S. Cyrillus Hierosol. catechesi mystag. 1. S. Cyprianus l. 2. ep. 2.

Presbyter spectaculis assistens qualiter puniendus.

- 11** Si quis Presbyter ad aliquod spectaculum spectandig' atia venerit, iubemus hunc tribus annis à venerabili ministerio prohiberi, & in monasterium redigi, &c. C. de sancti. Episc. auth. interdicimus.

Clerici sub excommunicationis pœna taurorum agitationibus non intersint.

- 12** CLERICIS, tam regularibus, quam secularibus

bus, beneficia Ecclesiastica obtinentibus, vel in sacris Ordinibus constitutis, sub excommunicationis poena, ne agitationibus taurorum intersint, prohibemus. *Pius V. Romæ anno 1567. Kalendis Nouembris. Quod postea confirmavit Gregorius XIII. anno 1575. die 25. Augusti.*

Clerici conuiuiss nuptiarum, cantilenis turpibus, aut saltationibus impudicis non intersint.

QUIBUS licentia uxores ducendi non est, etiam ¹³ aliarum nuptiarum cuitent conuiuia, neque his ceteribus admisceantur, ubi amatoria cantantur, & turpia, aut obsceni corporum motus choreis, & saltationibus efferuntur: ne auditus, aut obtutus sacris mysteriis deputati turpium spectaculorum, atque verborum contagione polluantur. *Concil. Agath. dist. 34. c. Presbyteri. Burchardus l. 2. c. 132. 133. 134. Concil. Nannet. c. 10. 11. Carthag. 4. c. 60. 62. 80. Laodic. c. 54.*

Clerici conuiuiss secundarum nuptiarum non intersint.

PRESBYTERVM conuiuio secundarum nuptiarum ¹⁴ interesse non debere, maxime cum præcipiatur secundis nuptiis pænitentiam tribuere: Quis erit Presbyter, qui propter conuiuium illis consentiat nuptiis? *Concil. Neocæsar. 31.*

q. 1. c. de his. In op. 8. c. 106. Burchard. l. 9. c. 22.

y 2

Clerici

Clericus clandestinis nuptiis assistens
qualiter puniendus.

- 15 PRÆDECESSORVM nostrorum vestigiis inhærendo, clandestina coniugia penitus inhihemus: prohibentes etiam, ne quis Sacerdos talibus interesse præsumat, &c. Sane, si parochialis Sacerdos tales coniunctiones prohibere contempserit, aut quilibet etiam regularis, qui eos præsumpserit interesse, per triennium ab officio suspendatur, grauius puniendus, si culpæ qualitas postulauerit. *Innoc. 3. de clandest. despon. c. cum inhibitio, iuncto §. sane, Concil. Trident. §. 24. c. 1. de reform.*

Si quis, cum sit Clericus, vna cum eo, qui est depositus, orauerit, deponatur & ipse.

- 16 Canon. II. Apostolorum. Iudæorum, & infidelium communicatio in multis interdicta Sacerdotibus & Christianis.

Si quis Clericus Synagogam Iudæorum, vel conuenticulum hæreticorum ingressus fuerit, vt preces cum eis coniungat, deponatur.

- 17 Canon. 63. Apostolorum. Et simili pœnæ subiaceat qui eos in infirmitatibus suis curandis vocauerit. *Sexta Synod. 28. q. 1. c. nullus. Quod extenditur, ad omnes infideles ex constit. 71. Gregorij Papæ xiiij.*

Pres.

Presbyter consulens Haruspices, aut Magos, qualiter puniendus.

Si quis Episcopus, aut Presbyter, siue Diaconus, vel quilibet ex ordine Clericorum, Magos, aut Haruspices, aut Incantatores, aut Ariolos: aut certe Augures, vel Sortilegos, vel qui profitentur artem Magicam, aut aliquos eorum similia exercentes consuluisse fuerit deprehensus, ab honore dignitatis suæ suspensus, monasterij curam suscipiat; ibique pænitentiae perpetuae deditus, scelus admissum sacrilegij soluat. *Concil. Toletan. 26. q. 5. c. eod.*

Clericus diuinationibus, auguriis aut sortibus credens, excommunicetur.

Si quis Clericus, Monachus, vel sæcularis, diuinationem, vel auguria crediderit obseruanda, vel sortes, quas mentiuntur esse Sanctorum, quibuscumque putauerint intimandas; cum his, qui eis crediderint, ab Ecclesie communione pellantur. *Concil. Aurel. 1. 26. q. 5. c. eod.*

De eodem.

Qui auguria & sortes tractant, siue sacri, siue profani, aut diuinationibus & incantamentis vacant, quibus sane studiis Dei cultus deseritur, & ad Dæmonum fallaciumque spirituum præstigias confugitur, illos quotquot officiales attenta inuestigatione deprehenderint, Canonico anathemate, nisi à damnatis erroribus ad legitimum Dei cultum illico, admoniti, animum atque men-

tem reuocauerit, non modo non ferendos Synodus declarat; sed per officiales in vincula quoque conijciendos decernit, quousq; dæmonum, magistorum videlicet suorum, illusionibus liberentur. *Concil. Treuir. c. de sortilegis Sacerdotibus, & laicis. Concil. Ancyranum, vt colligitur ex l. 6. c. 7. libelli sexdecim librorum partialium.*

Presbyter per inspectionem astrolabij furta requirens qualiter puniendus.

- 21 Ex tuarum literarum tenore accepimus, quod V. Presbyter cum quodam infami ad priuatum locum accessit, non ea intentione vt vocaret dæmonium; sed vt inspectione astrolabij furtum cuiusdam Ecclesiæ posset recuperari. Verum licet hoc ex bono zelo, & simplicitate se fecisse proponat: id tamen grauissimum fuit, & non modicam inde peccati maculam contraxit, &c. Mandamus, quatenus talem ei pro expiatione illius delicti penitentiam imponas, quod per annum & amplius, si tibi visum fuerit, eum ab altaris ministerio precipias abstinere: & ex tunc liberum sit ei exercere officium Sacerdotis. *Alex.*

3. de sortilegiis. c. 2.

CAP.